

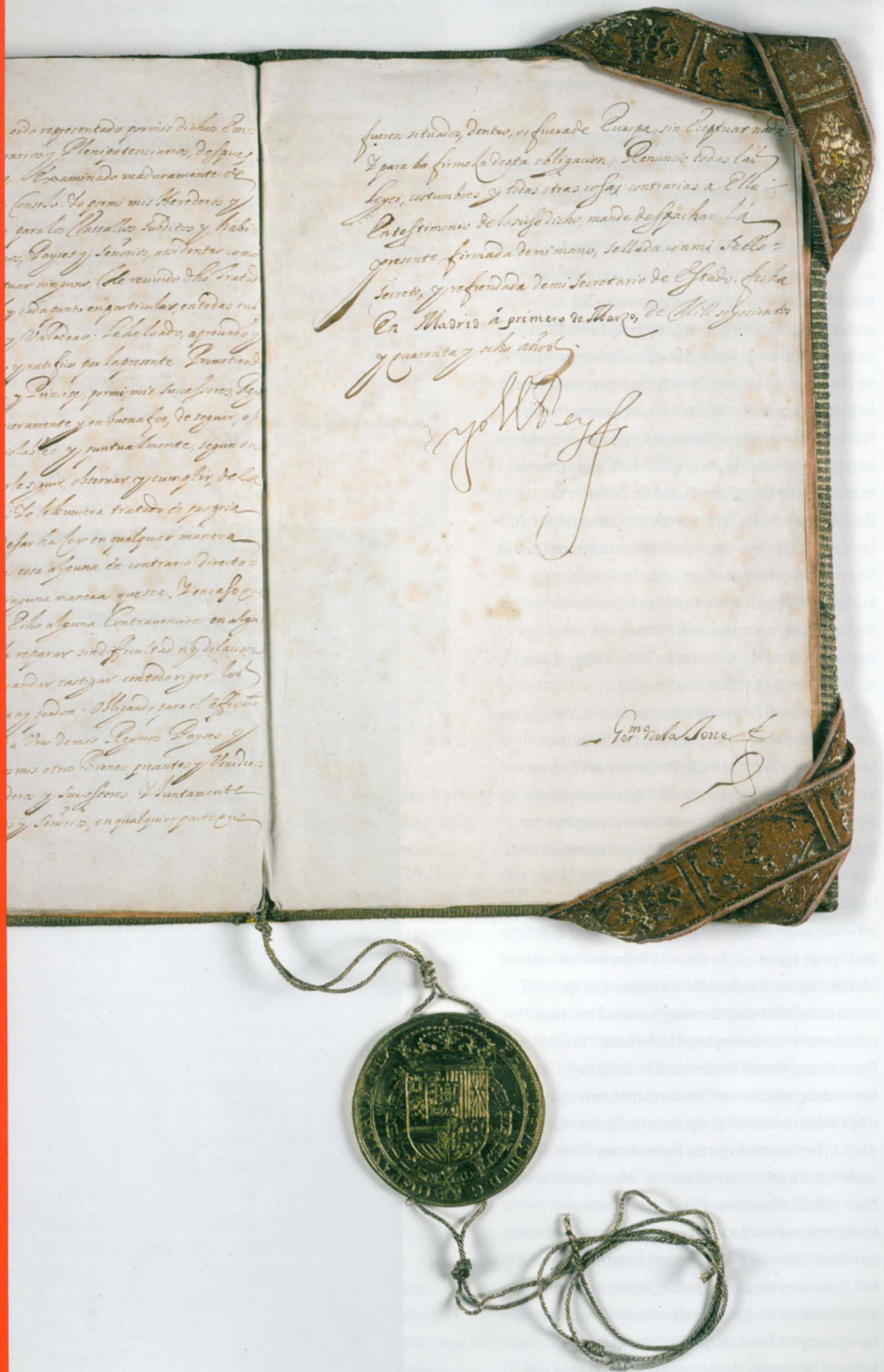
In 1648 tekenen De Republiek en Spanje in het stadhuis van Munster het verdrag dat een einde maakt aan de Tachtigjarige Oorlog: de Vrede van Munster. Zowel Spanje als de Republiek zijn blij dat de geldverslindende oorlog ten einde is. De Zuidelijke Nederlanden blijven in handen van Spanje, maar zij zullen voor de Republiek vaak

dienen als buffer tegen het machtige Frankrijk. Bij de vrede behouden beide staten de gebieden die ze op dat moment beheersen. Spanje erkent de Republiek als zelfstandige staat, en de Republiek hoeft geen concessies te doen in de geloofskwesties.

Staten-Generaal 1567-1796,
Traktaten en Ratificaties 1.01.08,
inv.nrs. 12575-21.1 en 12588.55
 Van het Vredestraktaat is zowel een Nederlandstalige als een Frans-talige versie bewaard. De koning van Spanje, Filips IV, ratificeert het verdrag zowel in het Spaans als in het Frans. Het Spaanstalige is ondertekend met Yo el Rey: ik de

koning. Beide exemplaren zijn ook ondertekend en bezegeld door de gezanten. Voor Spanje waren dat Gaspar de Bracamonte y Guzman en Antoine Brun; voor de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden waren dat Barthold van Gent (Geire), Johan van Matenesse en Adriaan Pauw (Holland), Johan de Knuyt (Zeeland), Godard van Reede

(Utrecht), Frans van Donia (Friesland), Willem van Ripperda (Overijssel) en Adriaan Clant (stad en lande van Groningen). De plaats van de zegels en handtekeningen geeft de rangorde weer. De vertegenwoordiger van het voormalig hertogdom Geire mocht als eerste tekenen die 30ste januari 1648.

Vande Staten Contract in rooden verasse aen en doctere
gebloete coorde van goud en rode zijde.

In kennisse van alle t gearre voors is, geboen vey Ambassadeurs
Extraordinaris ende plenipotentiarissen vande voors geboen
Coninc van Spagnie te ende Staten Contract der veroenigde
Oedreland en, in cragte van onse respatine procuracion die tegen
voordies tractat onordelijchout, ende mit het cagge van onse
wapen beestiege. Soaen tot minster in Westphalen,
den dertigsten Januarij het twingendert acht in verastig.

Melchior Drey

Bartol van Gent

Armen

Johan van Materess

Adriaen Pauw

J. Smit

J. van Roodt

J. W. Domag

Abraham Ripperda

Stor: Clant

In 1403 trouwt Engelbert I van Nassau met de rijke Johanna van Polanen. Haar familie heeft een aanzienlijk domein opgebouwd in Holland en in het noorden van Brabant. Een van de belangrijkste domeinen is de stad en het land van Breda. Dit wordt in de 15de eeuw de belangrijkste residentie van de Nassaus. Met het vermogen van

Johanna wordt de basis gelegd voor de welstand van de Nassaus en voor hun latere activiteiten in de Nederlanden. (Zie Agenda voor jubileumviering in Breda).

Nassause Domeinraad, 1.08.02, inv.nr. 435.900
Akte van bevestiging van de huwelijksvoorwaarden tussen Engelbert I van Nassau en Johanna van Polanen (1404).

... uoortuinc ten hooft van brabant en van hand ende marcienne der heiliche rye
... inden hooft van brabant die gemant en overdringen sijn tussehen Engelbreyche
... die ruyt op beiden sijden die die ruyt hooft van brabant hebben helpen bederven/verbrachten
... die ruyt van den ruyt engelbreyche biden wille gote den hooft van hooft door
... die ruyt van hooft van hooft hebben en befiten souden en van ruyt die van hooft van hooft

... van hooft van hooft en van hooft Margreue der heiliche rye. Den conde
... der hooft van hooft en moeren wilen der hooft van hooft en van hooft die
... der hooft van hooft onse seggberdige dreeu gefelken sijn van onse verheer wetticheit ghecoft
... der hooft van hooft hebben daen appeteren en confumeren mit desen dreeu also berve als in ons is ende
... der hooft van hooft en berclart inden seluen dreeuen onse heerlicheit en onen seggberden sijn verheer
... der hooft van hooft deses brief dom hangen. Gegeue toisterborc. Gij. dage in Januarij Jm